

Een ongelukkig kind

Een ongelukkig kind

Tineke Bruijs

Schrijver: Tineke Bruijs
Coverontwerp: Peter Berkers
ISBN:
© Tineke Bruijs

Inhoud

1. Zo, jongeman
2. Lia
3. Moppen
4. Gips
5. Hanestokje
6. Oma
7. Trots
8. Liegen
9. Vakantie
10. Opa
11. Kattentongen
12. Pijn
13. Moederdag
14. Jeuk
15. Maud
16. De tijdbom
17. Goede raad
18. De operatie
19. Opnieuw leren lopen
20. H. Lidwina
21. Seksuele voorlichting
22. Dikke foep
23. Kanker
24. Kleiduiven
25. De middelbare school
26. Tante Truus
27. Zuster Fernand
28. Een vrouw

Zo, jongeman

1961

“Lia, het wordt zoetjesaan tijd om op te ruimen: ik ga zo de tafel dekken.”

Mijn zusje kijkt, zoals elke week aan het eind van de woensdagmiddag, teleurgesteld vanachter de strijkplank (haar toonbank) naar het boekenwinkeltje dat ze heeft ingericht op onze keukentafel.

Naar de bakjes van het pindastelletje waarin ze zorgvuldig de vlooiën van het spel per kleur heeft gesorteerd: de kassa. Naar het afdruiptrek waar ze de boeken geëtaleerd heeft: telkens opnieuw. Op grootte, op kleur of wat dan ook.

Ik heb er nooit echt op gelet welke keuzes ze maakte. Ik heb als twaalfjarig meisje belangrijkere dingen te doen: ik zit taalkundig en redkundig te ontleden. Deze laatste twee oefeningen bij elk hoofdstuk uit mijn taalboek vind ik het spannendst om te maken. Zou ik weer 0 fouten hebben, morgen op school? Het urenlang gestuntel met het winkeltje van mijn vier jaar jongere zusje vind ik wel grappig om te zien, maar niet meer dan dat.

Mijn moeder staakt haar naaiwerk en brengt de jas waaraan ze bezig is, netjes opgevouwen naar de voorkamer. Vanavond zal ze er verder aan werken. Mijn zusje sputtert nog wat: “Ik heb nog helemaal niet kunnen spelen...”, maar begint toch snel op te ruimen. Over een half uurtje komt papa thuis van zijn werk en

dan moet er meteen gegeten worden. Na het eten gaat hij immers weer karweien: auto's spuiten voor rijke mensen.

Ik stop mijn taalboek en pennenzak in mijn schooltas en vraag bij wie ik vanavond naaiwerk moet gaan afleveren. "Twee mantelpakjes bij mevrouw Van Diessen in de Parallelweg."

Ik verheug me erop, al is het wel een flink eindje fietsen. Nadat ik vanmiddag voor mama boodschappen heb gedaan bij de furniturenwinkel, heb ik de hele middag binnen gezeten terwijl het zo'n lekker weer was. Misschien krijg ik vanavond wel een footje voor in mijn spaarpot.

Mama begint in de keuken de tafel te dekken. We hoeven haar bijna nooit te helpen met huishoudelijke karweitjes en om te voorkomen dat ze ons deze keer wel vraagt, verdwijnen Lia en ik samenzweerderig naar de achterkamer. We weten allebei dat we iets gaan doen wat mama liever niet heeft.

De voor- en achterkamer worden gescheiden door twee ingebouwde kasten, verbonden door een dubbele schuifdeur. We doen de schuifdeuren open en verdwijnen ieder achter een kast in de voorkamer. We doen onze schoenen uit, een karwei dat bij mij veel langer duurt omdat ik altijd van die hoge veterschoenen moet dragen, en glijden als twee ballerina's over het zeil het toneel op. Waar we het vandaan halen weet ik niet, want we hebben nog nooit een echte balletuitvoering gezien. We voeren wild glijdend een dans uit; iets wat me veel moeite kost met mijn onwillige heup. Lia neemt hierbij de leiding, zo klein als ze is. Ze is lenig en heeft veel lef. Ze is niet bang om te vallen. We zingen erbij, worden steeds uitgelatener en glijden tenslotte met een harde bons op de grond met de hoofden tegen elkaar. Lia krijst en blijft huilend op de grond zitten met haar hand op de zere plek. Ik heb geen tijd om te blijven zitten en krabbel zo snel mogelijk op. Mama komt de kamer in gerend en roept: "Jezusmina, hoe vaak heb ik nou al niet gezegd dat dat verkeerd afloopt? 't Is klaar nou!" Bezorgd kijkt ze naar mij

om te controleren of ik ook gevallen ben, maar gelukkig vraagt ze dat niet. Ik lieg niet graag, maar ik weet dat ze heel bang is dat ik mijn heup uit elkaar val en die is net twee jaar geleden gemaakt via een moeilijke operatie.

Pas dan pakt ze mijn zusje op en troost haar terwijl ze liefdevol over de zere plek aait.

Bij het avondeten is het rustig. Lia is nog wat beduusd van de botsing en papa onderbreekt zijn zwijgzaamheid alleen even met een verhaal over zijn werk. Die middag heeft hij een bestelbusje bijgespoten voor een goede klant en hij is heel tevreden over het resultaat: de kleur verf die hij heeft bijgemaakt was perfect en er zitten geen zakkers in het spuitwerk. Tijdens het vertellen lijkt het even alsof hij geen zorgen heeft, maar na zijn verhaal zakken zijn schouders weer naar beneden en verschijnt de frons weer op zijn voorhoofd. Ik weet dan al dat papa weer niet zal vragen naar onze belevenissen. “Hij heeft het veel te druk met zijn werk”, heeft mama al vaak uitgelegd “maar als hij terugkomt ’s avonds vraagt hij er wel altijd naar!” Ze wil het daarmee goedpraten, maar ik vind het toch jammer en ook wel een beetje stom van hem.

Ik heb het opgegeven om ongevraagd iets te vertellen want de reacties die daarop komen, passen nooit bij mijn verhaal.

“Ik heb vanmorgen toen de anderen gymles hadden, in de eerste klas schrijfles mogen geven op het bord, voor de klas...!”.

“Ik hoop maar dat meneer Van Diepen niet denkt dat ik mijn auto gespoten heb, want dat spuitwerk ziet er niet goed uit...”.

“Toen ik vanmorgen op school kwam, had juffrouw Van Ginneken voor mijn verjaardag slingers aan mijn stoeltje gehangen.”

“Ik ga vanavond toch nog even terug naar de werkplaats, Cor. Ik ga proberen die paar zakkertjes onderaan bij de motorkap

nog wat weg te werken. Crusio komt hem morgen ophalen.” En dan verstrooid tegen mij: “Wat zei je?...”

Als mama nog bezig is de tafel af te ruimen, staat papa alweer klaar om naar zijn karwei te gaan. Hij heeft zijn blauwe overall die hij overdag draagt tijdens het werk, verruild voor een kakikleurige werkbroek en een oud overhemd. Pas later weet ik waarom hij dit draagt: de mensen mogen niet zien dat hij 's avonds werkkleding draagt. Ze zouden hem kunnen verraden bij de belasting; de karweitjes die hij 's avonds doet, zijn zwart. Er heerst altijd een zweem van geheimzinnigheid rondom het avondwerk van papa en het naaiwerk van mama. “Je moet niet tegen anderen praten over het spuit- en naaiwerk, hoor! Daar hebben ze niets mee te maken en bovendien krijgen we het dan veel te druk.”

Over zijn avondkleding heeft hij een regencape aangetrokken want het is inmiddels flink gaan gieten.

Een half uurtje later stap ik ook op de fiets. Het naaiwerk zit zorgvuldig ingepakt in een platte kartonnen doos met een hengseltje, die ik maar met moeite in bedwang kan houden aan het fietsstuur. “Voorzichtig zijn hoor!” roept mama, terwijl ik mijn fiets voorzichtig door de poort manoeuvreer.

De capuchon van mijn jas valt ver over mijn voorhoofd, zodat ik niet zoveel kan zien: net genoeg om op het fietspad te blijven, maar mijn hoofd blijft tenminste droog. Ik vind het verschrikkelijk om nat haar te krijgen: met mijn dunne, kortgeknipte blonde haar lijkt het dan net of ik kaal ben.

't Is inmiddels ook hard gaan waaien en halverwege waait mijn capuchon af.

Ik kan hem niet opnieuw opzetten (met die zware doos aan mijn stuur kan ik niet met één handje fietsen) en ik besluit dan maar wat harder door te fietsen.

Als een verzopen katje bel ik aan bij mevrouw Van Diessen. “Zo, jongeman...” zegt ze vriendelijk.

Ik kan wel door de grond zakken: “...jongeman”! Ik wil best altijd stoer zijn, maar er niet uitzien als een jongen. Ik zeg niets, wil niet brutaal zijn en mijn fooi mislopen.

Dat lukt. Mevrouw Van Diessen heeft binnen het naaiwerk uitgepakt en is blijkbaar heel tevreden. Ze komt met een gesloten vuist weer door de gang naar de voordeur, waar ik nog steeds in de stromende regen sta te wachten. “Zeg maar tegen je moeder dat het in orde is! En, dit is voor jou”. Ze geeft me een kwartje dat ik dankbaar diep in mijn jaszak stop.

“Dank u wel, mevrouw. Ik zal het tegen mama zeggen en oh, ja, ik ben wel een meisje hoor!” roep ik haar na als ik op mijn fiets spring en wegrijd.